

Hamza bin Abdülmuttalip

Şehîdlerin efendisi.

Abdullah ibni Mes'ûd buyuruyor ki:

Müşriklerden Velîd adında birinin bir putu vardı. Safâ tepesinde toplanırlar, bu puta ibâdet ederlerdi. Bir gün Peygamber efendimiz, onların yanına gitti ve onları îmâna da'vet etti. Kâfir olan bir cinnî, o putun içine girdi ve sevgili Peygamberimiz için uygun olmayan sözler sarfetti. Peygamber efendimiz üzüldüler.

Teşrif eder misiniz?

Başka bir gün şahsını görmediği bir kimse, Peygamber efendimize selâm vererek dedi ki:

- Yâ Resûlallah! Kâfir olan bir cinnî sizin için münâsib olmayan şeyler söylemiş. Ben, onu bulup boynunu kestim. Arzû buyurup, yarın Safâ tepesine teşrif eder misiniz? Siz, yine onları İslâma da'vet ederseniz, ben de o putun içine girip, sizi medhedici sözler söylerim.

Peygamber efendimiz, Abdullah ismindeki bu cinnînin arzûsunu kabûl ettiler. Ertesi günü oraya gittiler ve yine müşrikleri îmâna da'vet ettiler. Müslüman cinnî, müşriklerin elindeki putun içine girip, sevgili Peygamberimizi ve İslâmiyeti anlatan güzel sözler ve beyitler söyledi.

Müşrikler, bu sözleri duyunca, başta Ebû Cehil olmak üzere ellerindeki putu parça parça ettiler. Resûlullaha saldırdılar. Mübârek yüzü kana boyandı. Onların bu ezâ ve cefâlarına tahammül gösterip, şöyle buyurdular:

- **Ey Kureyşliler! Bana vuruyorsunuz. Ama ben sizin Peygamberinizim.**

Peygamber efendimiz, oradan ayrılıp evine geldi. Bir hizmetçi kız, bu hâdiseyi, başından sonuna kadar görmüştü.

Bu sırada Hazret-i Hamza, dağda avlanıyordu. Bir ceylana ok atmak için hazırlandı. Ceylan dile gelerek dedi ki:

- **Yâ Hamza! Bana ok atacağına kardeşinin oğlunu öldürmek isteyenlere ok atsan daha hayırlı olur.**

Hazret-i Hamza bu sözlere hayret ederek süratle evine hareket etti. Hazret-i Hamza âdeti üzere, avdan dönünce, tavâf yapmak için Harem-i şerîfe uğrar, ondan sonra evine giderdi. O gün tavâf yaparken, hizmetçi kız, yanına gelerek dedi ki:

- Ebû Cehil, kardeşinin oğluna, şöyle şöyle söyledi.

Hazret-i Hamza, Peygamber efendimize hakâret edildiğini işitince, akrabâlık damarları hareket etti. Silahlarını kuşanarak, Kureyş kâfirlerinin bulunduğu yere geldi.

- Kardeşimin oğluna, kötü söz söyleyen, kalbini inciten sen misin? diyerek, boynundaki yay ile, Ebû Cehil'in başını yedi yerinden yardı.

Kötü şeyler söyledim

Orada bulunan kâfirler Hazret-i Hamza'ya saldıracak oldular. Bu durumda büyük çarpışma çıkacaktı. Fakat, Ebû Cehil dedi ki:

- Dokunmayınız, Hamza haklıdır. Onun kardeşinin oğluna bilerek kötü şeyler söyledim.

Hazret-i Hamza oradan ayrıldıktan sonra, Ebû Cehil, etrafındakilere;
- Aman ona ilişmeyiniz! Bize kızar da Müslüman olur. Bununla Muhammed kuvvetlenir, dedi.

Hazret-i Hamza Müslüman olmasın diye, kendi kafasının yarılmasına râzı oldu. Çünkü Hamza, hatırı sayılır, kıymetli ve kuvvetli idi.

Hamza, Peygamber efendimizin yanına gelip dedi ki:
- Yâ Muhammed, Ebû Cehil'den intikamını aldım. Onu kana boyadım, üzülme, sevin!

Sevgili Peygamberimiz buyurdu ki:
- **Ben, böyle şeylere sevinmem.**
- Seni sevindirmek, üzüntüden kurtarmak için, ne istersen yapayım.

Îmân etmenle sevinirim

O zaman Peygamber efendimiz buyurdu ki:
- **Ben ancak senin îmân etmen ile, kıymetli bedenini Cehennem ateşinden kurtarman ile sevinirim.**

Bunun üzerine Hazret-i Hamza hemen Müslüman oldu.

Hakkında âyet-i kerîme geldi. Abdullah ibni Abbâs'a göre, Kur'ân-ı kerîmde En'âm sûresi 122. âyet-i kerîmesinde, "**Diriltildiği ve nûra kavuşturulduğu**" anlatılan zâtın Hazret-i Hamza ve aynı âyet-i kerîmede, "**Karanlıklarda bocalayan**" şeklinde anlatılanın da Ebû Cehil olduğu açıklandı.

Hazret-i Hamza, Kureyşin yanına gidip Müslüman olduğunu ve Allahın Peygamberini her suretle koruyacağını bildirip şöyle dedi:
"- Kalbimi, İslâmiyete ve Hakka meylettirmiş olduğu için Allahü teâlâya hamdolsun. Bu din, kullarının her yaptığını bilen, herkese lutfu ile muâmele eden, kudreti her şeye galip gelen, âlemlerin Rabbi olan Allahü teâlâ tarafından gönderilmiştir.

Kur'ân-ı kerîm okunduğu zaman, kalb ve akıl sâhibi olanların gözlerinden yaşlar akar. Kur'ân-ı kerîm, açık bir lisan ile açıklanmış âyetler hâlinde Hazret-i Muhammed'e nâzil olmuştur. Muhammed, içimizde, sözü dinlenir, kendisine boyun eğilir bir mübârek kimsedir.

Ey müşrikler! Aklınız başınızdan gidip, gözünüz kararıp da Onun hakkında sert, ağır ve kaba sözler, söylemeyin! Eğer böyle bir düşünceye kapılırsanız, biz Müslümanların cesedine basıp geçmeden, onu hiç kimseye vermeyiz!"

Hazret-i Hamza'nın Müslüman olması ile, Resûlullah efendimiz çok sevindi. Müslümanlar, pek çok kuvvet buldu. Artık Mekkeliler Müslümanlara, hiçbir sebep yokken, fenâ muâmele yapamadılar. Bilhassa Hazret-i Hamza'nın kılıcının şiddetinden çekindiler.

Endişeye lüzûm yok

Peygamber efendimiz, Hazret-i Hamza ve diğer bir kısım Müslümanlar Hazret-i Erkam'ın evinde bulunuyorlardı. Bir ara kapı vuruldu. Gelen kimsenin, silâhlarını kuşanmış şekilde Hazret-i Ömer olduğu görülünce, ba'zıları endişeye kapıldı. Hazret-i Hamza;

- Gelen tek bir kişidir. Bu kadar endişeye lüzûm yok. Eğer, hayır için geldi ise hoş geldi. Yok eğer şer için geldi ise kendi kılıcı ile başını keserim, dedi.

Dışarı çıktı ve dedi ki:

- Yâ Ömer! Sen ne zannedersin? Biz Abdülmuttalib evlâdıyız. Her birimiz Allahü teâlânın izni ile demiri çiğneyip havaya püskürtürüz. Allah ve Resûlü için can ve baş fedâ ederiz. Sen Resûlullah'a zarar vereceğini zannediyorsan aldanıyorsun.

Sevgili Peygamberimiz, bu konuşmaları işitti. Kendileri gelerek, iltifat ile Hazret-i Ömer'i karşıladı. Hazret-i Ömer de Müslüman oldu. Bu iki kahraman sayesinde Müslümanlar kuvvet buldular, ibâdetlerini açıktan yapmaya başladılar.

Hazret-i Hamza bir gün, Cebrâil aleyhisselâmı kendi aslî şeklinde görmeyi arzû ettiğini, Peygamber efendimize bildirdi. Peygamber efendimiz de Hazret-i Hamza'ya sordular:

- **Onu görmeye dayanabilir misin?**

- Evet dayanırım.

- **Öyle ise yere otur da bak!**

Bayıldı, arkası üstüne düştü

Hazret-i Hamza Cebrâil aleyhisselâmı görünce, bayıldı, arkası üstüne düştü.

Hazret-i Hamza, Hazret-i Zeyd bin Hârise, Hazret-i Ebû Mersed Kennaz, Hazret-i Enes ve Hazret-i Ebû Kerse ile beraber Medîne'ye hicret etti. Peygamber efendimiz Medîne'ye geldiklerinde, Mekke'li Müslümanları hem kendi aralarında, hem de Medîneli Müslümanlarla kardeş yaptı. Kendi aralarında da, Hazret-i Hamza'yı, Zeyd bin Hârise ile kardeş yapmıştı. Hazret-i Hamza bu kardeşini çok sever ve muharebeye çıktığı zaman her şeyini ona emânet ve vasiyet ederdi.

Peygamber efendimiz, Medîne'ye hicret ettikten sonra, Kureyşli müşrikler boş durmadılar. Peygamberimizi Medîne'de rahat bırakmıyorlar, Medînelilerin Onu terketmeleri için etrafındaki Müslümanları tehdit ediyorlardı. Hattâ, Peygamber efendimizi Medîne'nin dışına çıkarmaları için, Abdullah bin Übeyy bin Selül ile Evs ve Hazrec kabîlelerinin müşriklerine tehditler gönderdiler ve Müslümanlara hac yollarını kapadılar.

Bu durumda, Müslümanların, Suriye ticaret yollarını kesmeleri, müşrikleri ticarî ve iktisâdi bakımdan zor duruma düşürmeleri ve böylece müşrikleri yola getirmeleri îcâb ediyordu. Bu sırada bir müşrik kervanının Medîne yakınlarından geçmekte olduğu işitildi. Sefer hazırlığı yapıldı. Sefere çıkacak birliğin kumandanlığına Hazret-i Hamza'yı getiren Peygamberimiz, ona beyaz bir bayrak verdi. Hazret-i Hamza'ya verilen bu bayrak İslâm tarihinde

Müslümanların kullandığı ilk bayrak idi.

Hazret-i Hamza, 30 süvâri ile birlikte hareket etti. Şam'dan Mekke'ye gitmek üzere, 300 süvârinin koruduğu bir müşrik kervanı, Sifr-ül-Bahr denilen yere gelmiş bulunuyordu. İslâm Mücâhidleri, buraya geldiklerinde, müşriklerin kervanını koruyan üçyüz süvâri ile karşılaştılar ve savaş düzenine girdiler.

Doğru bir iş yaptı

Mecdi bin Amr el-Cühenî, iki tarafın da müttefiki idi. Müslümanların sayıca çok az ve müşriklerin çok fazla olduklarını ve düşmanların bu ilk çarpışmada yenebileceklerini düşünerek arabulucuk edip iki tarafı çarpışmaktan vazgeçirdi. Sonra Hazret-i Hamza ve arkadaşları Medîne'ye geri döndüler. Mecdi'nin bu hareketi Peygamber efendimize arzedilince çok memnun oldular ve buyurdular ki:

- İyi ve doğru bir iş yapmıştır.

Hazret-i Hamza, Ebva, Veddan ve Zül' uşeyre gazâlarında Peygamber efendimizin beyaz sancağını taşıdı.

Bedir gazâsında 313 Eshâb-ı kirâm, 1000 müşrikle karşı karşıya geldi. Mekke müşriklerinden Utbe, Şeybe ve Velîd meydana çıkarak er dilediler.

Peygamberimiz buyurdu ki:

- Ey Hâşimoğulları! Kalkınız, Allahü teâlânın nûrunu söndürmek için gelenlere karşı, Hak yolunda çarpışınız ki, Allahü teâlâ zaten Peygamberinizi de bunun için göndermiş bulunuyor. Kalk yâ Hamza! Kalk yâ Ali! Kalk yâ Ubeyde bin Hâris!

Dengimiz iseniz...

Hazret-i Hamza, Hazret-i Ali, Hazret-i Ubeyde miğferlerini giydiler. Meydana yürüdüler. Müşrikler dediler ki:

- Sizler kimlersiniz? Eğer bizim dengimiz iseniz sizinle çarpışırız.

Eshâb-ı kirâm da; "Ben Hamza'yım! Ben Ali'yim! Ben Ubeyde'yim!" dediler. Bunun üzerine müşrikler cevap verdiler:

- Sizler de bizim gibi şerefli kimselersiniz. Sizinle çarpışmayı kabûl ettik.

Eshâb-ı kirâm, müşrikleri, önce îmâna da'vet ettiler. Onlar kabûl etmediler. Ondan sonra Eshâb-ı kirâm, müşriklerin üzerine saldırdılar. Hazret-i Hamza ve Hazret-i Ali, Utbe ve Velîd kâfirlerini, anında öldürdüler. Hazret-i Ubeyde, Şeybe'yi yaraladı. Şeybe de Hazret-i Ubeyde'yi yaraladı.

Hazret-i Hamza ve Hazret-i Ali, Şeybe'yi orada öldürüp, Hazret-i Ubeyde'yi kucaklayıp Resûlullahın huzûruna getirdiler. Ebû Cehil, müşrikleri savaşa teşvik etmeye başladı. Her iki taraf bütün güçleriyle saldırıya geçtiler. Bu savaş her iki tarafın ilk büyük savaşıydı. Eshâb-ı kirâm, "Allah Allah" diyerek, tekbîr getirerek hücûm ediyordu. Hazret-i Hamza, her iki elinde birer kılıç ile çarpışıyordu. Peygamber efendimiz "**Yâ Hayyu! Yâ Kayyûm!**" buyurarak Allahü teâlâyâ yalvarıyordu.

Peygamberimiz, Eshâbını, böyle yiğitçe çarpışıyor gördükçe;

- **Onlar, Allahü teâlânın yeryüzündeki arslanlarıdır**, buyurarak onları takdir ediyordu.

Allahü teâlâ, Peygamberimize yardım için melekleri de savaşa gönderdi. Eshâb-ı kirâm daha kılıcını vurmada müşriklerin kellesi yere düşüyordu. Müşrikler bozguna uğradılar. Ebû Cehil de öldürüldü. Mekke'ye doğru kaçmaya başladılar. Hazret-i Hamza, Bedir'de fevkalâde kahramanlık gösterdi. Bedir savaşı, Peygamber efendimizin zaferiyle neticelendi. Eshâb-ı kirâmdan 14 kişi şehîd oldu.

Allahın arslanırım!

Peygamber efendimiz, Uhud harbinde; Hazret-i Hamza'yı en önde zırhsız süvârilerin başında çarpışmakla vazifelendirdi. Hazret-i Hamza, iki elinde de kılıç olduğu hâlde;

- **Ben Allahü teâlânın arslanırım!** diyerek, düşmanı önüne katmış, öldüre öldüre ilerliyordu.

Safvân bin Ümeyye, etrafındakilere, "Hamza nerededir? Bana gösteriniz!" diyor, savaş meydanını araştırıyordu. Bir ara gözleri, iki kılıç ile halkı kıyâsıya kesip biçen birini görünce sordu:

- Bu çarpışan kim?

Çevresindekiler dediler ki:

- Aradığınız kimse! Abdülmuttalib oğlu Hamza!

- Ben bugüne kadar, düşmanını öldürmek için saldıran, onun gibi hırslı, onun gibi gözüpek bir kimse daha görmedim.

Uhud'da herkes bütün güçleriyle çarpışırken, bir ara Resûlullah efendimiz ile Hazret-i Hamza arasında kimse kalmadı. Hazret-i Hamza, hiç arkasına bakmıyor, hep ileri doğru hücûm tazeliyordu.

Savaşın başlamasından o ana kadar tek başına 30 müşriki öldürmüştü. Bu sırada Siba bin Ümmü Ammâr; "Bana karşı koyabilecek bir yiğit var mı?" diyerek Hazret-i Hamza'ya meydan okudu. Hazret-i Hamza, "Demek sen Allaha ve Resûlüne meydan okuyorsun, öyle mi?" deyip onu da öldürdü.

Şehit oldu

Hazret-i Hamza büyük kahramanlıklar gösterdikten sonra bu savaşta Vahşî tarafından şehîd edildi.

Vahşî, Mekke'nin fethinden sonra, Tâiflilerle birlikte Medîne'de mescide gelip, îmân etti, affa kavuştu. Fakat Yemâme tarafına gitmesi emrolundu. Resûlullaha karşı çok mahcûb olup, başı önünde yaşadı.

Hazret-i Hamza şehîd olduğunda oruçlu idi. Hazret-i Peygamberimiz, kendisi için, "**Seyyid-üş-Şühedâ** = şehîdlerin efendisi" buyurdu. Ve cesedini meleklerin yıkadıklarını haber verdi.

Savaş bitmişti. Şehîdlerin yanlarına gidildi. Peygamber efendimiz, Hazret-i Hamza'nın mübârek cesedini görünce, dayanamadı. Ağladı. Mübârek gözlerinden yaşlar akarak buyurdu ki:

- Ben, Őu Şehîdlerin, Allahü teâlânın yolunda canlarını fedâ ettiklerine, Kıyâmet günü Őâhidlik edeceğim. Onları kanlarıyla gömünüz. Vallahi, Kıyâmet günü mahŐere yaraları kanayarak gelecekler. Kanlarının rengi kan rengi, kokuları da misk kokusu olacaktır.

Daha sonra Peygamber efendimiz buyurdu ki:

- **Bana Cebrâil aleyhisselâm gelip Hamza bin Abdülmuttalib'in göktekiler katında, "Allahın ve Resûlünün arslanıdır" diye yazıldığını haber verdi.**

Hazret-i Hamza'nın ve diğer Şehîdlerin cenâze namazları kılındı. Hazret-i Abdullah bin CahŐ ile Hazret-i Hamza'nın cenâzeleri bir kabre kondu. Hazret-i Hamza, Hazret-i Abdullah'ın dayısı idi.

Ve Aleykümselâm

Hazret-i Hamza orta boylu idi. Kılıcını çok iyi kullanır pek mükemmel ok atardı. Pehlivanların pîri idi. Peygamber efendimizin amcası ve aynı zamanda sût kardeŐi idi. Peygamberimiz kabrini ziyârete gider, selâm verirdi. Mezardan, "**Ve Aleykümselâm yâ Resûlallah**" diye cevap gelirdi.

Hazret-i Fâtıma buyurdu ki:

- Birgün Hazret-i Hamza'nın kabrini ziyârete gittim. "Esselâmü aleyke yâ Resûlullahın amcası" diye selâm verdim. "Ve Aleyküm selâm ve Rahmetullahi ey Resûlullahın kızı" diye mezardan cevap geldi.

Őeyh Muhammed isminde âlim bir kimse Hazret-i Hamza'nın kabrini ziyârete gitti. Selâm verdi. Mezardan, selâmına cevap verildi ve, "Yâ Őeyh Muhammed, bu sene bir erkek evlâdın olacak, ona benim ismimi koyunuz" dedi. O âlimin erkek çocuğu oldu ve adını Hamza koydu.